

Utdanningsplan for Akutt- og mottaksmedisin, Oslo Universitetssykehus HF

Godkjent av klinikkleder: Øyvind Skraastad, Dato.

Innhold

Utdanningsplan for Spesialiteten, Oslo Universitetssykehus HF	1
Om utdanningsvirksomheten.....	2
Organisering av læringsarenaene i akutt- og mottaksmedisin	2
Om utdanningsløpet.....	5
Introduksjon av nye LIS	6
Internundervisning og kurs	6
Simulering og ferdighetstrening.....	7
Forskning	7
Felles kompetansemål (FKM)	7
Organisering av supervisjon	7
Veiledning og faglig utvikling.....	7
Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål	7
Individuell utdanningsplan	8
Utdanningsutvalg og utdanningsansvarlig overlege	8
Tillitsvalgte.....	8

Om utdanningsvirksomheten

Oslo universitetssykehus (OUS) har ansvar for 44 spesialiseringssløp fordelt på 13 klinikker. Klinikkleder er øverst ansvarlig for LIS-utdanning i sin klinikk med en tydelig delegering i lederlinjen beskrevet i nivå 1-prosedyre. Innen hver spesialitet opprettes det utdanningsansvarlige overleger (UAO) som sammen med nærmeste leder skal legge til rette for læringsarenaer som muliggjør oppnåelse av læringsmål/læringsaktiviteter, bidra til styrket supervisjon og veiledning samt etablere struktur for vurderinger av LIS underveis. Utdanningsansvarlige overleger har ansvar for lokale utdanningsutvalg der også LIS er representert. Utdanningsutvalgenes mandat er å sørge for at alle LIS får veiledning og vurdering, utarbeide program for internundervisning, samt jobbe med struktur og innhold for å bedre LIS-utdanningen lokalt.

OUS har ansatt en Utdanningskoordinerende overlege i Utdanningsavdelingen. Dette er en stabsfunksjon for direktøren, som vil ha tett kontakt med utdanningsansvarlige overleger. Utdanningsavdelingen vil holde regelmessige møter i klinikkene der LIS også deltar og sørge for nødvendig støtte med hensyn til maler, veilederkurs, e-læring og vurderingskompetanse for klinikkene.

Veiledning skal organiseres med én time per måned i starten av LIS-utdanningen. Etter hvert kan veiledning skje noe sjeldnere. Det skal etableres vurderingskollegier lokalt. Hvert halvår legges det opp til et møte i vurderingskollegiet der aktuelle veiledere, utdanningsansvarlig overlege, nærmeste leder og aktuelle supervisører deltar. Her gjennomgås den enkelte LIS med hensyn til progresjon etter et validert skjema. Veileder, i samarbeid med utdanningsansvarlig overlege, følger opp LIS basert på innspill i vurderingskollegiet. Krav til gjennomføring er dokumentert i nivå 1-prosedyre, og retningslinjer for vurderingsmøter finnes i OUS' styringssystem, e-håndbok.

Målet med seksjonens utdanningsplan er å gi LIS fullverdig spesialistutdanning, slik at kandidaten kan tiltre overlegestilling innen faget etter endt utdanning. Dette oppnås gjennom målstyrt utdanning i henhold til forskriftsfestede læringsmål, med rotasjoner mellom ulike seksjoner, klare planer for oppnåelse av læringsmål, kompetansevurderinger og dokumentasjon i Kompetanseportalen.

Organisering av læringsarenaene i akutt- og mottaksmedisin

Avdeling Akuttmottak består av Akuttmottak Ullevål, Akuttmottak Rikshospitalet, seksjon for Akutt- og mottaksmedisin samt kontorseksjonen. Akuttmottaket Ullevål er døgndrevet og det er ansatt 85 spesialsykepleiere/sykepleiere og 22 helsesekretærer/sekretærer.

Akuttmottaket på Ullevål har lokalsykehus-, område- og regionsfunksjon og behandler årlig ca. 30.000 pasienter. Alle fagområder har egne vaktlinjer med ansvar for egne pasienter i akuttmottak. I hovedsak har akuttmottak ansvar for voksne pasienter, men mottar og vurderer ca. 1.500 kirurgiske barn per år. Øvrige barn tas imot i eget mottak i barneklubben. Egne mottak er også etablert for gynekologi, obstetikk, og urologi. Det er egen øyeblikkelig hjelp poliklinikk for øyesykdommer og ØNH. På Skadelegevakten ved Aker sykehus håndteres de fleste brudd- og sårskader. På grunn av sykehusets organisering er det behov for en rekke rotasjoner til andre avdelinger i sykehuset i løpet av LIS 3 AMM for å oppnå læringsmål, men alle læringsmål kan oppnås i OUS. Det er inngått avtaler med alle avdelinger om denne rotasjonen. I tillegg til dette er det opprettet egne avtaler med Oslo Kommune, Allmennlegevakten og AMK/Ambulansetjenesten for å gi utdannelsen ytterligere bredde.

Akuttmottaket som læringsarena:

Seksjon for akutt- og mottaksmedisin ble etablert høsten 2023. Per desember 2023 er det ansatt to spesialister i akutt- og mottaksmedisin i overlegestilling og en LIS 3 i AMM. Det er planlagt utvidelse med flere overlegestillinger i løpet av 2024. Vaktordning er under utarbeidelse i løpet av 2024. AMM-leger vil ha overordnet ansvar for pasienter innen alle fagområder i akuttmottak, og vil spesielt ha en viktig rolle i initialvurdering/hastegradsvurdering av pasienter og fokusert ultralyddiagnostikk. Akuttmottaket vil være den sentrale læringsarenaen for LIS under hele LIS 3. LIS vil superviseres av spesialist i AMM i tillegg til LIS og overleger innen andre spesialiteter under tjeneste i akuttmottaket

Oversikt over alle læringsarenaer med aktivitet og læringsmål for rotasjonen.

Læringsarena	Aktivitet	Læringsmål
Akuttmottak	Vakttjeneste i akuttmottaket 24. mnd.	Alle læringsmål. Rotasjon til øvrige avdelinger som supplement der det er ført opp.
Akuttmedisinsk avdeling	6 mnd. rotasjon til Observasjonsposten og Medisinsk intensiv- og overvåkning	AMM-011, 012, 013, 018, 019, 021, 022, 023, 024, 025, 026, 027, 052, 053, 054, 055, 056, 057, 058, 065
Prehospital klinikk	Hospitering på AMK-sentral og ambulanse	AMM-003, 004
Allmenlegevakten i Oslo	2 uker, inkludert overgrepsmottak	AMM-003, 008, 039, 040, 066
Nevrologisk avdeling	1 uke med vaktteam på Slagenheten, 1 uke med vaktteam på Nevrologisk sengepost	AMM-030, 031, 032, 033
Avdeling for gastro- og barnekirurgi	2 uker med gastrokirurgisk vaktteam	AMM-034, 045, 066
Karavdelingen	1 uke med karkirurgisk vaktteam	AMM-034, 035
Avdeling for urologi	1 uke med urologisk vaktteam på Aker sykehus	AMM-036, 041, 042
Kvinneklinikken	1 uke med vekt på Fødegyn mottak. Delta på vaginal fødsel og keisersnitt.	AMM 043, 044
Skadelegevakten	2 uker	AMM-038, 041, 042, 066
Nevrokirurgisk avdeling	1 uke med nevrokirurgisk vaktteam	AMM-037
Avdeling for anestesi og intensivmedisin	4 uker rotasjon. Operasjon, intensiv.	AMM-046, 047, 048, 049, 050, 051
Avdeling for radiologi	2 uker rotasjon til Ultralydlaboratoriet	AMM-058, 059, 062
Barne- og ungdomsklinikken	2 uker med hovedvekt på Barnemottak	AMM-066
Øyeavdelingen	2 dager følgevakt	AMM-039
Øre-, nese- og halsavdeling	2 dager følgevakt	AMM-040, 041

LIS 3 AMM

Oppført rotasjonstid er minimumstid og tilpasses den enkelte LIS avhengig av oppnådd kompetanse.

Akuttmedisinsk avdeling som læringsarena:

Avdelingen består av overvåkningsavdeling, intensivavdeling og en observasjonspost. Avdelingen har også en egen seksjon med nasjonalt ansvar for CBRNE medisin. Det er ansatt overleger med ulike hovedspesialiteter innen flere indremedisinske fag samt anestesileger og det er også ansatt egen psykiater og psykolog. Hovedmålet med rotasjonen er oppnåelse av læringsmål innen toksikologi, rus, beredskap og psykiatri. Rotasjonen er også et supplement til tjeneste ved Anestesiavdelingen for intensivmedisinske læringsmål, samt læringsmål i ultralyd av hjertet. I tillegg til læringsmål i AMM er det også mulig å få fullført resterende læringsmål innen FIM i løpet av rotasjonen.

Prehospital klinikk som læringsarena:

1 dag hospitering på AMK, 1-2 dager hospitering på ambulanse.

Allmenlegevakten som læringsarena:

Etter anbefaling fra spesialistkomite er det lagt inn en rotasjon til Allmenlegevakten med spesiell vekt på kunnskap om Legevaktens håndtering av pasienter, samt øye- og ØNH-pasienter og overgrepsmottak.

Nevrologisk avdeling som læringsarena:

En uke med vaktteam knyttet til Slagenheten med vekt på trombolyse og trombektomi. En uke med vaktteam knyttet til Nevrologisk sengepost med vekt på nevrologisk undersøkelse. På begge avdelinger fokus på vurdering av radiologiske undersøkelser av hjerne og rygg (MR og CT).

Gastrokirurgisk avdeling som læringsarena:

2 uker med gastrokirurgisk vaktteam i akuttmottak, på sengepost og operasjon. Inkludert traumemottak. Vurdering av pasienter med ulike gastrokirurgiske problemstillinger og vurdering av bildeundersøkelser. En del akutte urologiske problemstillinger håndteres i akuttmottak.

Karavdelingen som læringsarena:

1 uke med karkirurgisk vaktteam i mottak, på sengepost, poliklinikk og operasjon. Vurdering av bildemodaliteter og ankel-arm indeks.

Urologisk avdeling som læringsarena:

1 uke med urologisk vaktteam på Aker. Poliklinikk, sengepost og operasjon. Urinkateter.

Kvinneklinikken som læringsarena:

1 uke med vekt på Føde-gyn mottak. Opplæring i gynekologisk undersøkelse. Delta på keisersnitt og vaginal fødsel.

Skadelegevakten som læringsarena:

2 uker på Skadelegevakten med vekt på håndtering av bruddskader, vurdering av røntgenbilder samt reponering og gipsing. Vurdering og behandling av pasienter med sårskader inkludert sutur.

Nevrokirurgisk avdeling som læringsarena:

1 uke med nevrokirurgisk vaktteam i akuttmottak, på operasjon, sengepost og intensiv. Vurdering av radiologiske undersøkelser (MR og CT).

Anestesiavdelingen som læringsarena:

4 uker rotasjon med vekt på luftveishåndtering på operasjonsstue samt visitt på intensivavdeling.

Radiologisk avdeling som læringsarena:

Grunnleggende opplæring i fokusert ultralydundersøkelse gjennomføres i akuttmottaket. Som supplement til dette legger vi opp til 2 uker på ultralydlaboratoriet med vekt på vurdering av pasienter med DVT, urinveier og galleveier. Opplæring i pleuratapping og ascitestapping.

Angående læringsmål i pediatri:

På grunn av sykehusets organisering dekkes læringsmål i Pediatri gjennom en kombinasjon av rotasjon til barnemottak, akuttmottak og andre relevante avdelinger/seksjoner. Vi planlegger to ukers rotasjon til Barnemottak for håndtering av medisinske barn. I utgangspunktet ønskes rotasjonen gjennomført i luftveisvirussesongen på vinteren. For kirurgiske barn vil LIS få opplæring i forbindelse med rotasjon til Ortopedisk avdeling Skadelegevakten, Gastrokirurgisk avdeling og Nevrokirurgisk avdeling. LIS vil også få erfaring med håndtering av både medisinske og kirurgiske barn på Allmenlegevakten.

Øyeavdelingen som læringsarena:

2 dager med vakthavende øyelege på ØH-poliklinikk som supplement til tjeneste på Allmenlegevakten.

ØNH-avdelingen som læringsarena:

2 dager med vakthavende ØNH-lege på ØH poliklinikk på Rikshospitalet som supplement til tjeneste på Allmenlegevakten.

Om utdanningsløpet

Ved ansettelse som LIS-2 AMM på OUS vil ansettelsen være i AKU, men tjenesten vil være i MED for å dekke FIM. Gjennomført LIS-2 tjeneste ved annet sykehus vil godkjennes her.

Minimumstid for utdanningsløpet er 3 år i LIS 2 og 2 år i LIS 3. For LIS 3 er det planlagt rotasjon i 6 mnd. til Akuttmedisinsk avdeling i tillegg til en omfattende rotasjon til andre avdelinger. Det betyr at for mange LIS vil estimert tid i LIS 3 ligge mellom 2 og 3 år avhengig av oppnådd kompetanse.

Spesialistutdanning i akutt- og mottaksmedisin er en relativt ny spesialitet og seksjon for akutt- og mottaksmedisin er nyetablert og under utvikling. Utdanningsplanen vil revideres ved behov og det er sannsynlig at det vil komme endringer i løpet av få år.

Utdanningsplan overordnet			
Tid av utdanning	Helseforetak	Læringsarena	Læringsmål (LM)
0-1 år	OUSHF/annet HF	Medisinsk avdeling, vakt i akuttmottak	FIM
1-2 år	OUSHF/annet HF	Medisinsk avdeling, vakt i akuttmottaket	FIM
2-3 år	OUSHF/annet HF	Medisinsk avdeling, overvåkningsavdeling	FIM
3-4 år	OUSHF	Seksjon for akutt- og mottaksmedisin. Akuttmottaket. Inkludert rotasjon som anført i avsnittet over.	AMM
4-5 år	OUSHF	Seksjon for akutt- og mottaksmedisin. Rotasjon 6 mnd. til Akuttmedisinsk avdeling.	AMM. Evt. resterende FIM
5-6 år	OUSHF	Seksjon for akutt- og mottaksmedisin. Inkludert rotasjon som anført i avsnittet over. 6 mnd.	AMM.

Utdanningsplan AMM

LIS2, 1.-3 år	LIS3 AMM, 4. år	LIS3 AMM, 5-6.år
LM: FIM	LM: AMM	LM: AMM
FKM		
<p>Medisinsk klinikk/medisinsk avdeling</p> <p>Kurs: Anbefalte kurs for FIM</p>	<p>Rotasjon: Skadelegevakt Gastrokirurgi Nevrologi Føde-gyn Barn Allmennlegevakt Anestesi</p> <p>Kurs: CBRNE AMM-intro Ultralrydkurs ATLS</p>	<p>Rotasjon: Akuttmedisin 6mnd. Prehospital Øye Ønh Radiologi Nevrokirurgi Karavdelingen Urologi</p> <p>Kurs: Syre-bas Klinisk toksikologi Syre-base</p>
Merk: Læringsmål må ikke tas i rekkefølge. Rekkefølge på rotasjon og kurs kan avvike.		

Introduksjon av nye LIS

Nyansatte LIS vil få nødvendig opplæring i rutiner og få tid til å bli kjent i avdelingen og på sykehuset ved tiltredelse. Vi vil kartlegge kompetansenivået og sørge for nødvendig opplæring etter behov. Nyansatte LIS vil inngå i sykehusets nyansattprogram og delta på introduksjonsuke i samarbeid med medisinsk klinikk ved behov.

Internundervisning og kurs

Siden seksjon for akutt- og mottaksmedisin er under oppbygging samarbeider vi med Akuttmedisinsk avdeling om internundervisning. LIS kan delta på fellesundervisning tirsdager og torsdager fra 0800-0830 med Medisinsk klinikk. Videre kan LIS delta på internundervisning på Akuttmedisinsk avdeling på onsdager og torsdager fra kl. 12-13. I løpet av 2024 vil det etableres internundervisning i seksjonen. Det vil bli gitt fri til deltakelse på anbefalte kurs for spesialiteten.

Simulering og ferdighetstrening

LIS deltar i teamtrening. LIS får opplæring i fokusert ultralydundersøkelser. LIS vil få opplæring i prosedyrer i forbindelse med rotasjon til ulike avdelinger for LIS 3 AMM.

Forskning

Avdelingen har en ansatt sykepleier med doktorgrad. Vi ønsker å tilrettelegge for at LIS kan delta i relevante prosjekter i akuttmottak. Det er inngått samarbeid med Akuttmedisinsk avdeling om deltakelse i forskningsprosjekter og undervisning i forskningsforståelse som ledd i spesialistutdanning.

Felles kompetansemål (FKM)

FKM oppnås via veiledning, gruppeveiledning, supervisjon, klinisk virksomhet, internundervisning og deltakelse i avdelingens ordinære tverrfaglige møtevirksomhet. I tillegg benyttes kurstilbud i regi av sykehuset samt anbefalt kurs i administrasjon og ledelse. Vi legger til rette for at læringsmål i forbedringskunnskap oppnås gjennom et avgrenset prosjekt med relevans for drift av akuttmottak eller utdanning av helsepersonell.

Organisering av supervisjon

LIS vil superviseres av avdelingens overleger i akuttmottaket. Der det er mulig ønsker vi å gjennomføre supervisjonen strukturert, men en forberedelse, gjennomføring og evaluering med forbedringspunkter. I forbindelse med rotasjon vil LIS superviseres av LIS eller overleger avhengig av organisering. Der det er relevant bruker vi et prosedyreevalueringsskjema for å følge progresjon.

Veiledning og faglig utvikling

LIS får tildelt veileder ved ansettelse. Oppstartssamtale skal foregå innen de første fire ukene etter ansettelse. Det tilstrebes månedlig veiledning det første halvåret og deretter annenhver måned. Veileder og LIS setter sammen av tid til dette. LIS skriver referat som godkjennes av veileder. Vi har som målsetning at veileder har gjennomført veilederkurs. Ca. en gang per halvår vil vi gjennomføre evalueringskollegium i regi av veileder og seksjonsleder. LIS vil bli invitert til å delta her.

Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål

Ved OUS vil veileder løpende evaluere LIS' faglige progresjon. Utdanningskandidaten er selv ansvarlig for fortløpende å registrere gjennomførte læringsaktiviteter i Kompetanseportalen og å sende disse til signatur. Evaluering av om læringsmål er oppnådd skal som hovedregel skje i eget HF, men for den enkelte LIS kan det avtales at visse læringsmål evalueres i OUS.

Det avholdes en sluttevaluering for hver enkelt LIS i rotasjon, der minst LIS og veileder deltar og utdanningsforløpet gjennomgås. Det kan også vurderes om også leder med personalansvar i OUS og leder eller veileder fra eget HF deltar.

LIS' egnethet for faget skal vurderes og senest ved 6-måneders-samtalen skal kandidaten få første tilbakemelding om dette. Ved 6 måneders veiledningssamtalen skal LIS eventuelt ha samtale med seksjonsoverlege og veileder. Ved uegnethet/faglig svikt skal det rapporteres til seksjonsoverlege.

Gjennomføring av læringsaktiviteter registreres fortløpende av LIS i Kompetanseportalen, der det også framgår hvem som kan godkjenne de enkelte aktivitetene. Kliniske læringsaktiviteter godkjennes av supervisor, teoretiske læringsaktiviteter godkjennes dels av veileder, dels i form av egenregistrering, og dels i form av kursbevis. Oppnåelse av de overordnede læringsmål godkjennes

av og signeres av (nærmeste) leder etter vurdering i Evalueringskollegium. Når alle læringsmål er oppfylt går søknad om spesialistgodkjenning til Helsedirektoratet.

Individuell utdanningsplan

Ved ansettelse vil vi kartlegge hvor langt LIS er kommet i utdanningsløpet. LIS utarbeider sin individuelle utdanningsplan innen fire uker etter tiltredelse, i samarbeid med sin veileder. Planen skal revideres minst hvert halvår i forbindelse med veiledningen. Hvis LIS kommer på etterskudd med progresjonen på grunn av egne forhold justeres planen etter avtale med veileder.

Utdanningsutvalg og utdanningsansvarlig overlege

Det er en utdanningsansvarlig overlege i spesialiteten (Anders B. Martinsen). Seksjonene er under etablering og utdanningsutvalget er foreløpig satt sammen av Seksjonsleder, UAO og en LIS.

Tillitsvalgte

LIS skal informeres om hvem som er tillitsvalgt.